

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Havenlaan 88, bus 20
1000 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2021/233

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Op 26 mei 2021 diende ■■■ (hierna: verzoeker), een verzoek in bij de stad Aalst tot het verkrijgen van een afschrift van de plannen van de originele bouwaanvraag die werd ingediend door ■■■ en die in 1987 vergund zou zijn.

Op 2 juni 2021 werd deze aanvraag geweigerd door de stad Aalst

Op 2 juni 2021 diende verzoeker beroep in bij de beroepsinstantie openbaarheid van bestuur tegen voormelde weigeringsbeslissing van de stad Aalst.

Op 3 juni 2021 werd dit beroep door de beroepsinstantie geregistreerd.

Ontvankelijkheid van het beroep

Het oorspronkelijke verzoek dateert van 26 mei 2021.

De weigeringsbeslissing van de stad Aalst dateert van 2 juni 2021. Deze beslissing maakt melding van de beroepsmogelijkheden en -modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel II.43, §1, derde lid van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (verder 'Bestuursdecreet').

Op 2 juni 2021 diende verzoeker beroep in tegen voormelde weigeringsbeslissing. Het ingediende beroep is bijgevolg tijdig ingediend en is **ontvankelijk**.

Gegrontheid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten.

De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. Aangevochten beslissing

Het beroepschrift van 2 juni 2021 is gericht tegen de weigeringsbeslissing van dezelfde datum van de stad Aalst, die zich voor de weigering beroept op de auteursrechtelijke bescherming van de plannen van de architect.

2. Inhoud van het beroepschrift

Via het indienen van het beroepschrift wenst verzoeker alsnog de gevraagde plannen te verkrijgen. Het gaat volgens verzoeker over de plannen van de bestaande toestand van een pand, gelegen op [REDACTED].

Deze site is naar zeggen van verzoeker eigendom van [REDACTED], een vennootschap waarvan de firma van verzoeker mede-eigenaar is. Verzoeker vraagt aldus a.h.w. zijn eigen plannen op, en dit in het kader van de verdere ontwikkeling van de site.

3. Standpunt van de beroepsinstantie

De beroepsinstantie heeft op 3 juni 2021 contact opgenomen met de stad Aalst om meer informatie en duiding te krijgen betreffende dit beroepsdossier. De stad heeft op 7 juni 2021 geantwoord aan de beroepsinstantie, aan wie het thans toekomt te oordelen over het ingestelde beroep.

Wat de betrokken bouwplannen betreft, merkt de beroepsinstantie op dat in het Bestuursdecreet de bescherming van het auteursrecht niet als uitzondering voorkomt. De intellectuele eigendom is volgens artikel 6, §1, VI, lid 5, 7° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, een federale aangelegenheid. Het ontbreken van regels op het vlak van de bescherming van intellectuele rechten, waaronder het auteursrecht, is een gevolg van de onbevoegdheid van de decreetgever. Echter, het Bestuursdecreet laat de federale regelgeving betreffende de intellectuele rechten onverlet, en overheidsinstanties dienen bijgevolg de federale regelgeving te eerbiedigen bij het nemen van beslissingen over aanvragen tot openbaarmaking.

Uit artikel XI.165 en volgende van het Wetboek van economisch recht, volgt dat het recht om een werk van letterkunde of kunst te reproduceren op welke wijze en in welke vorm ook, direct of indirect, tijdelijk of duurzaam, volledig of gedeeltelijk, uitsluitend is voorbehouden aan de auteur.

De plannen genieten de bescherming van het auteursrecht indien ze van oorspronkelijkheid getuigen, wat inhoudt dat het werk de persoonlijke stempel draagt van de auteur. De bescherming ontstaat van rechtswege.

De plannen die door de stad Aalst op 7 juni 2021 werden bezorgd aan de beroepsinstantie getuigen naar het oordeel van de beroepsinstantie duidelijk van de nodige originaliteit en het vereiste individuele karakter om door het auteursrecht te worden beschermd. Het gaat immers om gedetailleerde bouwplannen die door een architect werden opgesteld.

Bijgevolg houdt de overhandiging van een afschrift van deze plannen, zonder toestemming van de auteur ervan, een schending in van het auteursrecht, behoudens de in het bovenvermeld wetboek vermelde uitzonderingen.

Betreffende de toestemming van de auteur

Het Bestuursdecreet bevat geen bepaling die een overheidsinstantie verplicht de auteursrechthebbende te vragen of, en onder welke voorwaarden, een aanvrager een afschrift van een auteursrecht overhandigd mag worden. De stad Aalst heeft in haar antwoord van 7 juni 2021 aan de beroepsinstantie aangegeven de redenering van verzoeker, dat hij als 'eigenaar' in principe recht zou hebben op het eigen bouwdoossier, te begrijpen, zeker nu het zo blijkt te zijn dat de architect in kwestie is overleden, en ook de nabestaanden niet bereikbaar zijn, zodat de vraag naar de toestemming van de auteur niet gesteld kan worden. Het auteursrecht geldt tot 70 jaar na de dood van de auteur. Na afloop van deze termijn komen de werken in het publiek domein en kunnen ze worden geëxploiteerd zonder toestemming van de houders van het auteursrecht. Nu de plannen dateren van 28 juli 1987 is de auteursrechtelijke bescherming nog steeds van kracht. Een toestemming van de auteur of van zijn nabestaanden is niet voorhanden.

Betreffende de uitzonderingen vermeld in het Wetboek van economisch recht

De beroepsinstantie stelt vast dat artikel XI.190, 5° van het Wetboek van economisch recht een uitzondering op het principiële verbod tot reproductie van auteursrechtelijk beschermde werken bevat. De betrokken bepaling stelt dat, wanneer het werk op geoorloofde wijze openbaar is gemaakt, de auteur zich niet kan verzetten tegen de gedeeltelijke of integrale reproductie op papier of op een soortgelijke drager, van artikelen, van werken van beeldende of grafische kunst, of van korte fragmenten uit andere werken die op papier of op een soortgelijke drager zijn vastgelegd, met behulp van ongeacht welke fotografische techniek of enige andere werkwijze die een soortgelijk resultaat oplevert, met uitzondering van bladmuziek, wanneer *die reproductie wordt gemaakt door een rechtspersoon voor intern gebruik* dan wel door een natuurlijk persoon voor intern gebruik in het kader van zijn professionele activiteiten en geen afbreuk doet aan de normale exploitatie van het werk.

De woorden uit de vroegere tekst van het betrokken artikel "*uitsluitend bestemd is voor privégebruik*" werden vervangen door de woorden "*wordt gemaakt door een rechtspersoon voor intern gebruik dan wel door een natuurlijk persoon voor intern gebruik in het kader van zijn professionele activiteiten*". In de parlementaire voorbereiding van deze wijziging wordt het volgende aangegeven: "*Een tweede wijziging is dat de woorden "uitsluitend bestemd is voor privégebruik" vervangen worden door de woorden "wordt gemaakt door een rechtspersoon voor intern gebruik dan wel door een natuurlijk persoon voor intern gebruik in het kader van zijn professionele activiteiten". Deze wijziging is ingegeven door punt 41 van het voormelde arrest HP vs. Reprobel van het HJEU, en strekt ertoe om enerzijds een duidelijk onderscheid te maken met de uitzondering voor privékopie, en anderzijds om net als onder de huidige regeling de uitzondering voor reprografie te beperken tot het intern gebruik bij rechtspersonen. De uitzondering voor reprografie, bedoeld in artikel XI.190, 5° van het Wetboek van economisch recht is aldus niet van toepassing*"

wanneer de reproducties worden uitgevoerd in familiekring. In verband met de notie "intern gebruik" kan verwezen worden naar de parlementaire voorbereiding bij de Auteurswet waar het volgende wordt aangegeven: "Er is ook sprake van eigen gebruik met betrekking tot de reprografie: daar wordt het kopiëren voor eigen gebruik door een natuurlijke persoon (zelfs met professionele doeleinden) of voor intern gebruik door een rechtspersoon, van korte fragmenten van werken als wettig beschouwd." (Gedr. St. Senaat, Verslag, 329-2, blz. 89)."

Aangezien in casu verzoeker zelf aangeeft de plannen nodig te hebben in het kader van diverse formaliteiten (sloopaanvraag, sloop- en asbestinventarisatie) met betrekking tot het betrokken gebouw, is de beroepsinstantie van oordeel dat aan de voorwaarde van 'intern gebruik' in casu niet is voldaan, zodat van deze uitzondering in dit geval geen gebruik kan gemaakt worden.

Gelet op het voorgaande is het beroep **ongegrond**.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift d.d. 2 juni 2021 van ■■■ tegen de weigeringsbeslissing van dezelfde datum van de stad Aalst wordt als ontvankelijk doch ongegrond beschouwd.

Brussel, 30 juni 2021

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter